

Krimi in Arnsberg!

© Schrijfatelier

Met dank aan: Ute Eigemeier, Fiona Fobbe, Bernd Voigt, Alessandra Gumbert, Dr. Birgit Flechel-Schulte en Anna Jaenicke: **de schrijvers.**

Met dank aan: Anja Griesche, Alina Voigt, Catrin Wenk, Cora Denz-Osterberg en Volker Schmidt: **de interne lezers.**

Met dank aan: Lilou en Charl: **de externe lezers.**

© Michael Feldmann Tekening Krimi in Arnsberg

Eva Verheijen

Met dank aan de Taalunie en de vhs Arnsberg-Sundern.

Overzicht:

I.	De dag van de feiten	pagina 4
II.	Een dag later	pagina 24
III.	Twee dagen later	pagina 31
IV.	Misdaad opgelost	pagina 40

Veel leesgenot!

Niets van deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke, unanieme toestemming van alle schrijvers worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waarbij alle soort van reproductie en ook vertaling is inbegrepen, welke niet privé van aard zijn.

Arnsberg, augustus 2017

I.

De dag van de feiten

Op deze late zomerdag, vroeg in de ochtend, haastte de assistent-stadsarchivaris zich door de smalle steegjes van Alt-Arnsberg. Hans-Martin Breitenbruch ademde zijn stad. Voor elk gebouw had hij wel een boeiende anekdote paraat, daarvoor hoefde hij zich niet eens in zijn geliefde boeken te verdiepen! Er hing al een geur van de herfst in de lucht, het loof van de eikenbomen uit het stadswoud kon hij ruiken: Arnsberg, zijn gravenstad, zijn “hartestad”!

Als assistent-archivaris had hij natuurlijk alle historische gegevens paraat. Arnsberg, gelegen aan de Ruhr, de kronkelende rivier, die de berg omgaf..., waar eertijds de graven..., zijn gedachtes dwaalden weer af. Dit moest een soort van beroepsmisvorming zijn!

Anna (geschiedenis Graven van Arnsberg, stamboomgegevens)

Maar hij kon gewoon niet anders. Telkens wanneer hij door de oude steegjes naar zijn werk liep, kwam de geschiedenis in zijn gedachtes tot leven. Hij dacht aan de graven van Arnsberg, die in de 11e eeuw begonnen twee kastelen op te richten. Natuurlijk was Arnsberg niet door de graven gesticht. Arnsberg was nog veel ouder. In het jaar 789 werd de stad voor de eerste keer vermeld in een document van de abdij Werden aan de Ruhr. Maar de tijd toen de graven deze plaats kozen om hun kastelen te bouwen was het

werkelijke begin van de stadsontwikkeling, omdat meerdere families besloten zich in de bescherming van de burcht te vestigen. Later werd deze nederzetting nog met een muur versterkt.

Breitenbruch had inmiddels de Alter Markt bereikt en keek in de richting van de Glockenturm. Die was oorspronkelijk één van de oude stadspoorten geweest en hoorde nu als klokkentoren met een hoogte van 44,20 m bij de stadskapel St. Georg. Hij bleef staan om naar de klok boven aan de toren te kijken en zag dat hij op tijd was. Breitenbruch liep verder in de richting van zijn werkplaats. Zijn gedachtes keerden naar het verleden terug. Arnsberg herademde immers middeleeuws.

Hij dacht aan Ida (° 1103 † na 1154), ook Jutta genoemd, de enige dochter van de graaf Friedrich van Arnsberg en kleindochter van de markgraaf van Antwerpen, die eerst de graaf van Cappenberg moest huwen en in haar tweede huwelijk, na een lange tijd in het klooster, met Gottfried van Cuyck trouwde. De familie van haar tweede echtgenoot was afkomstig uit het rivierengebied in Nederland.

In de volgende eeuwen was de stad gegroeid en uiteindelijk werd een tweede, langere muur nodig die ook het inmiddels gestichte klooster Wedinghausen omringde. De eerste monniken van het klooster waren afkomstig uit Nederland.

Breitenbruch kende de reden: Hendrik van Cuyck, Ida's oudste zoon, vermoordde zijn eigen broer. Om boete te doen besloot hij na de vermoordding een klooster te stichten. Deze mogelijkheid bestond enkel omdat Friedrich Barbarossa zich ermee bemoeid had. Dit klooster was het enige in Westfalen dat niet in filiatie was van Cappenberg, maar hoorde bij het klooster Marienweerd in Nederland. Dat gebeurde niet toevallig, want Marienweerd was gesticht door één van de voorvaderen van de graven van Arnsberg, namelijk door de familie van Cuyck, immers hoorde de bisschop van Utrecht ook bij deze familie. En in de volgende eeuwen bleef de verbinding naar Marienweerd steeds bestaan. De legende vertelde dat de eerste bewoners van Wedinghausen drie monniken waren, die van Marienweerd naar Arnsberg gestuurd werden. Naar wat hij wist keerden ze ook nooit meer naar Nederland terug en waren in Wedinghausen gebleven. Uiteindelijk werden zij in de kerk van het klooster begraven. Breitenbruch vroeg zich af hoe dat voor die monniken geweest was. Waren ze zich ervan bewust dat ze altijd in Arnsberg zouden blijven toen ze zich op het pad maakten? En hoe hadden de monniken met de mensen in Arnsberg gecommuniceerd? Misschien waren de monniken zelf ook familieleden van de graven van Arnsberg? Er was niet zoveel over de monniken bekend. Breitenbruch besloot er zich vandaag voor de zoveelste keer in te verdiepen.

Bernd (beschrijving van de weg)

Breitenbruch liep langs het Krimhuis verder, nam een kijkje naar de fontein van Maximiliaan en het oude stadhuis van 1709, waar tegenwoordig regelmatig ook bruiloften plaatsvonden. Hij kende de spreuk op de fontein uit zijn hoofd:

***EN BONITATIS OPUS DAT NOBIS MAXIMILANUS
CORDIBUSET GRATIS POSTERITATIS OPUS***

*Een kunstwerk van goedheid door Maximiliaan aan ons en het
dankbare nageslacht gegeven*

Verder beneden bevond zich het zogenoemde Trillehuisje, waarin de middeleeuwse burgers werden opgesloten ter bestraffing. Burgers, die bijvoorbeeld 's avonds dronken in de stad tekeergingen en krakeelden, vooral mannen kwamen erin terecht. Vrouwen belandden erin, omdat ze bijvoorbeeld overspel pleegden. Tot en met 36 uren werden ze erin opgesloten en iedereen kon aan de cel, in de vorm van een huisje, draaien, hen bespuwen of met vuilnis begoaien, netjes! Dichtbij lag ook de oude stadsmuur, direct aan de Lindenberg, respectievelijk Alter Markt - Steinweg. Vroeger had de stadsmuur een hoogte van ongeveer tien meter. Nu werd de oorspronkelijke muur aangeduid door lampen in de bodem, het werk van een kunstenaar. Aan de linkerkant bevond zich het Sauerlandmuseum, dat nu in het voorjaar van 2018 voltooid zou zijn en zeker weer vele

toeristen zou aantrekken. Ook kreeg het dan een nieuwe naam: Museums- und Kulturforum Südwestfalen.

Aan de linkerkant van het oude stadhuis, bij de hoek van de Hallenstraat bevond zich in een nis een madonna, die van een onbekende meester uit Schwaben omtrent 1500 gecreëerd was. Daaronder was de zogenoemde blauwe steen te zien. Over zijn betekenis waren er verschillende aanduidingen. In oudere beschrijvingen zouden op die steen heksen terechtgesteld zijn. Andere interpretaties vermeldden dat hier een ten dode veroordeelde voor zijn executie een laatste keer kon neerknielen en bidden.

Naast de vele bouwactiviteiten in en rond de oude stad, was de gastronomische situatie aanzienlijk veranderd. Grote en kleine cafés, restaurants en terrasjes nodigden uit om van een erg aangenaam verblijf, voor elke smaak en budget, te genieten. Breitenbruch liep nu flink door, er was wat haast bij vanmorgen. Hij liep nog verder de Steinweg af in de richting van de Neumarkt. Hier en daar durfde er al één of ander blad naar omlaag dwarrelen, de herfst naderde met grote schreden. Breitenbruch hield van het Brouwerscafé op de hoek van de Steinweg. Helaas had hij er nu geen tijd voor. Hij dacht aan zijn laatste pilsje daar, typisch bier uit het Sauerland. Lekker!

Fiona (verdere beschrijving van Breitenbruch)

Breitenbruch was nu 60 jaar oud, groot van gestalte. Hij was gespierd, met een volle grijze baard én een nog grijzere snor. Vroeger had hij jarenlang in een museum gewerkt in

een grote stad. Helaas werd het museum gesloten en keerde hij terug naar zijn geboortestad. Hij was erg dankbaar voor de baan die hij nu had. Hij leefde alleen sinds zijn vrouw drie jaar geleden overleden was.

Hij woonde in een oude, ietwat vermolmde vakwerkbouw. Erg ongewoon dat een man zoals hij in zo'n klein huisje met lage plafonds woonde, maar dit huis had zijn vrouw geërfd. Het bevond zich al sinds tweehonderd jaar in het bezit van haar familie. Zijn snor, die overigens niet identiek dezelfde kleur had als zijn grijze volle baard, sloot volledig aan bij het grijs van zijn vakwerkhuisje. De balken waren natuurlijk groen, geel en rood; zoals bij alle andere vakwerkhuisjes in Arnsberg. Vroeger had hij in een fascinerend museum gewerkt, samen met vele collega's. Jammer genoeg moest dat museum sluiten omwille van besparingen en daarom kwam hij van zijn vertrouwde, grote stad weer terug naar zijn kleine, overzichtelijke geboorteplaats. In de grote stad ging het wel beter met hem. Hij was erg blij een baantje in het stadsarchief te hebben, maar hij verbond, ook vandaag nog wel - hoewel het drie jaar geleden was - Arnsberg met de dood van zijn geliefde vrouw Mathilde. Kort nadat zij naar Arnsberg toekwamen was zij erg ziek geworden en elke dag was haar toestand slechter geworden.

Op een ochtend kwam de huisarts, Dr. Roswitha Bullermann, met spoed naar haar toe, maar zij kon niets anders meer dan een snelle dood vaststellen. Elke dag die

voorbijging was harder dan de voorafgaande, omdat hij zijn vrouw steeds meer en meer miste. Daarom was hij blij dat het vakwerkhuis niet zo groot was en hij zich daardoor minder eenzaam voelde. Ook daarom was de baan bij het stadsarchief zo belangrijk voor hem. Hij hield ervan met oude dingen bezig te zijn, ware schatten te vinden. Reeds toen hij kind was, was hij absoluut bezielde van de vele spannende verhalen van vroeger. Terwijl hij de Steinweg verder naar omlaag liep rammelde de reuze sleutelbos aan zijn broekzak. “Merkwaardig”, dacht hij, “anders voelt die zwaarder dan vandaag.” Hij zette zijn weg fluitend voort.

Bernd (beschrijving van de wegen in Arnsberg)

Schinkel, die beroemde architect uit Berlijn, daaraan had Arnsberg deze prachtige wijk aan de Neumarkt te danken. Breitenbruch glunderde dankbaar terwijl hij naar rechts keek en liep verder over de Klosterstraße in de richting van het klooster Wedinghausen. Nou bevond zich daar het stadsarchief, zijn werkplaats, helemaal op de bovenste verdieping. Zijn baas, de stadsarchivaris Schulte, was op vakantie naar Nederland en zo rustte de verantwoordelijkheid van het archief voor twee weken op zijn schouders.

Breitenbruch liep nu de Klosterstraße op, die rechtstreeks naar het archief leidde. Hij zag uit de verte al het Hirschberger Tor en moest denken aan de grappige Romeinse XIII op één van de stenen. Hij naderde en liep dan op de hoofdingang af.

Ute (beschrijving van het archief)

Het stadsarchief bevond zich in de westvleugel van het voormalige klooster en was een echt mooi, oud gebouw. Hier waren belangrijke bronnen voor de geschiedenis van de stad Arnsberg bewaard, uniek archiefmateriaal van de middeleeuwen tot nu. Ook de nalatenschappen van belangrijke burgers waren hier te vinden.

Telkens wanneer Breitenbruch de grote deur binnenliep was hij onder de indruk, ook nu! Toen hij voor het eerst hier binnenkwam wist hij dat dit de juiste baan voor hem zou zijn. De kruisgang was prachtig!

De stenen trap, die blijkbaar sinds vele, ontelbare jaren in gebruik was, leidde tot de bovenste verdiepingen. Hier bevond zich het stadsarchief, zijn werkplek. Verder boven was de trap uit hout vervaardigd. De lage, afgesloten traptreden lieten toe, steeds twee treden ineens op te klimmen.

Op de eerste verdieping was het krantenarchief ondergebracht en evenzo het geboorteregister, natuurlijk niet het recente. Dat bevond zich uiteraard op de dienst bevolking van de gemeente.

Het meest interessant voor Breitenbruch waren de oude geschriften en die waren op de tweede verdieping te vinden.

Hier voelde hij zich op zijn gemak. Alle ruimtes in deze verdieping hadden houten vloeren en hij wist precies dat het niets uitmaakte met zware passen of met lichte tred,

altijd was een knarsen of knarren te horen. Hij kon soms aan het knarsen herkennen wie er net langskwam.

Zijn lievelingsplekje was de keuken, een kijkje van deze plek te nemen was zoals vakantie voor een ogenblikje. Hij had van hier een prachtig, weids uitzicht op de historische oude stad. Vanuit het raam was de Glockenturm uit een ander perspectief te zien.

De tweede verdieping was een beetje als een labyrint, omdat hier nog een smallere trap naar boven, naar de open zolder leidde. De oude balken gaven aan de hele bovenverdieping een zekere openheid. Overal tussen de balken waren oude boeken en schriften in rekken te zien. De werkzones waren onderverdeeld en gedeeltes ervan waren nogmaals gescheiden omdat rekken fungeerden als scheidingswanden. Het was dus waarlijk een klein labyrint.

Hij draaide zich weg van zijn raam, dat overigens nieuw en helemaal door de monumentenzorg geoorloofd was. Hij nam afscheid van zijn ogenblikje vakantie! De koffie pruttelde terwijl hij zich over zijn agenda boog. Het was nog stil in het archief, de krakende trap had hij achter zich gelaten, zijn ambitie was elke dag twee treden ineens naar boven te nemen. Goed voor zijn conditie. Nu genoot hij nog even van zijn kopje koffie en de stilte in het archief! Terwijl hij dronk vielen zijn ogen op de grote schrijftafels iets verderop! Hij had toch gisteren met zijn stagiaire nog alles netjes opgeborgen? Nu zag hij het bij uitstek waardevolste boek geopend op de tafel liggen, en ... één bladzijde was eruit gescheurd...

De eerste lichtstralen vielen nu op het boek, hij zag het stof dansen... maar hij droomde niet.

Een ramp! Een drama! Zijn kopje koffie viel uit zijn handen, op de grond! Zijn mond viel van verbazing open! Op de vloer voor de schrijftafel zag hij dieprode bloedsporen... een volledig contrast met zijn gelaatskleur die nu spierwit was. Wat zou Schulte zeggen? De koffie liep over de vloer..., het bloed was nog niet volledig opgedroogd.

De jonge stagiaire, Lisa-Marie Neumann, liep net binnen: "Goedemorgen, meneer Breitenbruch!" Meteen had ze in de gaten dat er met Breitenbruch iets aan de hand was. Breitenbruch was nog nooit zo onder de indruk geweest.

Samen belden zij met bibberende vingers de lokale politie en Oberkommissar Weidenfels van het hoofdcommissariaat Meschede verscheen een half uur later met twee agenten ter plaatse. De jonge commissaris was sinds vijf jaar werkzaam op het hoofdkantoor van de politie in Meschede, dienst recherche. Hij had op die ochtend zijn auto geparkeerd op de parkeerplaats voor de politiemedewerkers en het geluk gehad een vrije parkeerplaats te vinden. Hij was inmiddels negenentwintig jaar en nog steeds vrijgezel. Hij dacht weer aan het voorbije kerstfeest toen zijn moeder, als ware het een traditie, ook weer had gevraagd: "Hoe zit dat nu met kleinkinderen? Ik word ook een dagje ouder!" Ja, zijn moeder was wel ontgoocheld, maar hij was te begaan met zijn baan als commissaris en wilde carrière maken. Tijdens zijn opleiding had hij wel eens de ene of andere affaire

begonnen met één van zijn collega's, maar vaak was de relatie al na korte tijd op de klippen gelopen. Hij deelde zijn kantoor met een oudere collega, Hauptkommissar Jochen Müller, die met een balpen schreef waarop zijn eigen naam stond: in sierlijke letters voor 25 jaren dienst bij de politie. Müller had hem vijf jaar geleden eerst met argusogen bekeken, maar was nadien uitgroeid tot een vaderlijk figuur. Thomas Weidenfels stelde dit zeer op prijs. Zijn vader was overleden bij een ongeval, twintig jaar geleden. Zijn moeder had het enorm moeilijk gehad, maar ze was erin geslaagd hem goed op te voeden en er bestond een hechte band tussen hen. Jochen Müller zette zijn thermoskan op zijn schrijftafel en startte zijn computer op: straks zou hij een getuige ontvangen, een kleine smokkelzaak met drugs. Gewone routine voor een commissaris van zijn leeftijd. De geur van de koffie vermengde zich met de geur van de drugs, die... en dit was even ongewoon... in zijn kast hadden gelegen, nadat ze de dader hadden opgepakt. Steeds maar hetzelfde verhaal. Een ongelukkige jeugd en een huwelijk op de klippen, dan geldzorgen en ... dan de wereld van de smokkelaars in. Nu rinkelde de telefoon, Müller pakte op. Werk voor de winkel. Een mysterieuze zaak in het stadsarchief te Arnsberg! Zijn jonge collega kwam net binnengelopen. Müller grijnsde: "Goedemorgen, collega Weidenfels, je mag meteen vertrekken, neem maar meteen twee politieagenten mee, er is een bizarre zaak in het stadsarchief van Alt-Arnsberg gebeurd! Ze wachten reeds op je!" Weidenfels

reed met hoge snelheid via de A 46, door de twee tunnels in de richting van de stad Arnsberg en nam de afrit Uentrop. Vervolgens reeds hij naar rechts tot aan de stoplichten, daarna via de rotonde naar omhoog, de Klosterstraße in. Hij parkeerde de politiewagen voor het archief.

De assistent-stadsarchivaris Breitenbruch was helemaal onder de indruk en lijkbleek. Commissaris Weidenfels besloot meteen een dokter te verwittigen. Hij liet zijn geschoolde arendsogen door het archief, langs de rekken en de tafels glijden en dacht na.

Birgit (gegevens Dr. Bullermann, hoe verzorgt zij de patiënt?)

De dokter liet niet lang op zich wachten. Dr. Roswitha Bullermann was dokter van dienst en had de nacht voordien niet goed geslapen. Ze had wallen onder haar ogen en ze was erg moe. Daarom had ze ook geen zin in de verzorging van noodgevallen. Ze greep nog snel haar dokterstas en spurpte naar haar auto. De ambulance had ze enkele momenten voordien al horen vertrekken! Stadsarchief, ze dacht aan massa's stof en begon al te hoesten. „Waarom moet ik nog zo veel werken?“, dacht ze met een zucht. Ze had zo veel schulden, de scheiding van haar echtgenoot, twee kinderen die hun studies maar niet afrondden en nog op kamers woonden en de afbetaling voor een oude kunstfout in het begin van haar carrière... Ze werkte dag in dag uit, zonder veel geld te hebben. „Maar misschien zou dat nu zo gauw mogelijk anders worden...“, dacht ze en glimlachte. Dr. Bullermann verzorgde

Breitenbruch. „Meneer Breitenbruch, kent u mij, ik ben dokter Bullermann, ik zal u nu nog een spuitje geven en dan gaat het meteen beter.“ Breitenbruch begon zachtjes te huilen, hij leek in de war te zijn. Hij dacht weer aan Mathilde, zijn vrouw, toen hij Dr. Bullermann herkende. Zij was de huisarts van zijn vrouw, maar toen ze op een ochtend kwam om naar de patiënte te kijken kon ze niets anders meer dan een snelle dood vaststellen en de overlijdensverklaring opmaken. Dr. Bullermann herinnerde zich goed, ze had toen de ring van Mathilde naast het bed gezien, een heel interessante, buitengewone en antieke ring en ze had hem snel met haar mobieltje gefotografeerd, omdat ze geïnteresseerd was in geschiedenis. Maar dat wist de arme Breitenbruch niet. Ze controleerde zijn bloeddruk en gaf hem een spuitje met een kalmeringsmiddel. „Uw bloeddruk is erg hoog. Misschien is dat van de opwinding. Desondanks moeten wij een afspraak voor een spreekuur in de praktijk maken. Eerst zouden wij u in het ziekenhuis laten observeren, voor een nachtje of twee.“ En de ambulance transporteerde de huilende Breitenbruch naar het ziekenhuis.

Inmiddels was Weidenfels uit Meschede begonnen met zijn werk: hij vond op tafel een pakje pulver, in een zakje van de Rozedoornenapotheek! Verdovende middelen, druiven-suiker bakpoeder? Er gingen verschillende scenario's door zijn hoofd.

Alessandra(het x-teken)

De ambulance reed in de richting van het ziekenhuis. Door de tranen heen zag Breitenbruch nu de graven van Arnsberg weer tot leven komen. Hij dacht aan de gouden ring van zijn vrouw met de drie symbolen: de burcht, de arend en de merlet (heraldisch wapendier, eendachtig, gestileerd vogeltje). Breitenbruch deed een sprong door de eeuwen heen en keek verbouwereerd om zich heen. Breitenbruch was meteen helder en helemaal zeker welke pagina uit het boek "De omnium rerum Arnsbergum", daterend uit de 16^e eeuw, verdwenen was. Het boek was in donker leer, ongeveer vijf centimeter dik, 28 cm hoog en 20 cm breed. De eerste letters in elk hoofdstuk waren opmerkelijk met bladgoud versierd. Het boek bevatte handschriften en kaarten. En de pagina die nu verdwenen was kende Breitenbruch maar al te goed. Op de pagina was een kaart van Arnsberg ingetekend met een merkwaardig x-teken. Menig historicus en ook de stadsarchivaris Schulte hadden reeds onderzoek verricht. Verschillende theorieën werden ontwikkeld... Breitenbruch wist wat dat te betekenen had. Iemand was op het spoor van het geheim gekomen. Maar wie in godsnaam?

Alessandra (het geheim van Breitenbruchs vrouw Mathilde)

Er waren twee theorieën over de kaart die in de loop van de tijden duurzaam hun ingang hadden gevonden De eerste theorie kende Breitenbruch maar al te goed. Enerzijds geloofden velen, dat de kaart een schatkaart was en er

goud, zilver en sieraden te vinden waren. Maar te vele schatgravers waren in de loop der tijden al begonnen met het zoeken, zodat er nauwelijks nog serieuze hoop bestond dat er vandaag nog iets van de kostbaarheden verborgen was. Te snel was de stad Arnsberg in de verleden eeuwen gegroeid sinds de verschijning van het boek in de 16^e eeuw. Daardoor lag de ingetekende plek niet ver van de bebouwde kom. Het tegengestelde was zelfs meer het geval. De plek was nogal centraal gelegen - niet ver van de Neumarkt, waar Breitenbruch vanochtend pas langsliep. Op de oude kaart was de stad Arnsberg te zien en het klooster Wedinghausen. Het x-teken was naast de kloosterkerk ingetekend. Omdat de kaart zo oud was wist niemand nu precies waarheen het x-teken verwees. Als je tegenover de ingang van de kerk stond, lag de ingetekende plek vlak aan de linkerhand. Vandaag groeiden er bomen, maar natuurlijk wist Breitenbruch door zijn beroep als assistent-archivaris, dat op deze grond vroeger de begraafplaats was voor de monniken, die in het klooster overleden waren. Uit zijn werkkamer in het stadsarchief kon hij iedere dag een klein deel van deze bijzondere plaats zien en zo kwam het dan verbazend vaak voor dat zijn gedachtes naar het raadsel afdwaalden. Soms jeukten zijn handen en hij wilde een schop nemen en zijn lunchuur met graven doorbrengen. Maar hij had veel te veel respect voor de doden, die hij nog onder de grond vermoedde. En bovendien kon Breitenbruch zich een schat met daadwerkelijke materiële waarde ook niet voorstellen.

Natuurlijk waren ook de oude graven van Arnsberg al bekend ervoor geld en andere kostbaarheden verstopt te hebben. Maar verborgen schatkisten waren zeker in de loop van de tijden al gevonden. Hij wilde liever geloven dat op de aangeduide plek symbolen als indicaties werden verstopt en dat deze indicaties zo goed verstopt of zo onopvallend waren dat niemand ze door de eeuwen heen had ontdekt. En vandaag, dacht hij teleurgesteld, was er geen kans meer deze indicaties te vinden, sinds de begraafplaats met de aardbodem gelijkgemaakt werd. Misschien waren de symbolen op een grafsteen getekend, maar hij had geen idee, waar de stenen nu waren. Breitenbruch dacht dat niemand de vondst had kunnen geheimhouden. Dus, de indicaties moesten er nog zijn. Alleen - waar waren ze? Hij was niet zeker, waarop de symbolen of indicaties konden wijzen. Uitgesloten was het natuurlijk niet dat er tenslotte toch een schat kon zijn. Maar als historicus vond Breitenbruch de tweede theorie voor de kaart veel spannender. De laatste graaf van Arnsberg zou tenminste één niet legitiem kind hebben gehad. Dit was niet uitzonderlijk, maar het kind zou niet van een lage afkomst geweest zijn. De moeder van het kind was dus vermoedelijk geen meid of bediende aan het hof, maar wel van adellijke afstamming. En dat zou inderdaad één van de echte schandalen geweest zijn. Misschien waren er toch nog levende afstammelingen van het uitgestorven geslacht van de graven van Arnsberg?

En deze tweede theorie was ook de reden, waarom hij zo

vaak aan deze kaart moest denken. Boven, aan de rechterkant van de kaart, waren drie kleine symbolen ingetekend: een burcht, een arend en een merlet, net zoals op de gouden ring van zijn overleden vrouw! Wat had hij toch dikwijls bij Mathilde gezeurd of ze wist wat dit kon betekenen. Was zijn echtgenote misschien zelfs een afstammeling geweest? Maar haar antwoord was iedere keer hetzelfde: "Dat is alleen toeval. Ik heb de ring van mijn oudtante geërfd, die hem op een rommelmarkt had gekocht. Wij hebben geen familiegeheim en je fantasie slaat op hol." Hij geloofde haar nooit, maar ze was net zo koppig als hij. Beide theorieën konden natuurlijk ook betekenen, dat niemand alleen met de deze kaart het raadsel kon oplossen. Misschien was er ergens een tweede kaart verstopt en slechts met de hulp van beide kaarten was het mogelijk de indicaties, die zich ooit op de bekende plek van Arnsberg bevonden, te begrijpen.

Maar Breitenbruch maakte zichzelf geen illusies het raadsel op te lossen. Zijn fantasie ook weer, net zoals zijn vrouw het hem dag in dag uit had gezegd. En zijn grote fantasie en zin naar een avontuur had hem bovendien ook wel eens zijn baan gekost.

Door de poort van de klokkentoren, het symbool van de stad Arnsberg, reed op dat moment een commissaris uit Nederland. Gerrit Bollens kwam al verschillende decennia op vakantie in de buurt van Arnsberg, al van in de tijd dat zijn ouders hier kwamen. Hij kende de regio goed. Dit jaar

had hij voor het eerst een vakantiewoning geboekt in de Altstadt, naast het Krimhuis. Natuurlijk had hij via het internet geboekt.

Birgit (beschrijving van de vakantiewoning en de verhuurster)

Hij genoot iedere keer echt van het landschap en de recreatiemogelijkheden. Iedere keer, op één keer na. Toen hij vijf jaar was had hij de waterpokken tijdens de vakantie gekregen en niet genoten. Wat een jeuk! Hij herinnerde zich goed. Hij was erg blij over de vakantie na zo veel werk op het commissariaat van Utrecht. Erg veel diefstallen waren op zijn tafel beland, zelfs een historisch boek uit het stadsarchief van Utrecht werd gestolen. "Wat een onzin!", dacht hij toen hij zijn vakantiewoning bereikte. Hij wilde ontspannen, rusten, uitgebreide wandelingen en fietstochten ondernemen en natuurlijk ook een interessante stadswandeling met de befaamde gids Beatrix boeken- en zoals elke vakantieavond dan van een lekker biertje genieten...

Hij had dit jaar een vakantiewoning gekozen, omdat hij heel onafhankelijk wilde zijn. Vroeger woonde hij in het "Hotel zur Linde". Zijn vakantiewoning was gelegen in het historische centrum, de naam van de straat was Hanstein en de verhuurster heette Therese Schulte, een vriendelijke, maar erg praatzieke, oude vrouw met grijs krullend haar. Ze wist het allemaal te vertellen, niet zoveel over de geschiedenis van de stad, maar wel over het actuele nieuws, de roddel van het historische centrum en de bewoners

ervan. Gelukkig verstond de commissaris het niet allemaal zo goed, omdat ze een sterk Sauerlands dialect had. Haar neef, Jens Schulte, had voor haar de vakantiewoning in het internet gezet. Van deze nieuwe spullen wist zij niet veel af. De woning had een klein slaapkamertje, een woonkamer met gebruik van de keuken en een badkamer. Vanuit de woning had hij een prettig uitzicht over de rivier, de Ruhr en de nieuwe stad. „Mag ik ook gebruik maken van het tuintje achter het huisje, mevrouw Schulte?“, vroeg Bollens. „Vanzelfsprekend, meneer de commissaris. Dan kunnen wij zo nu en dan een beetje over de misdaden van de laatste jaren roddelen... Hier is het gewoon niet zo spannend en er gebeurt niet veel, de laatste moord was 10 jaar geleden...“, was het antwoord van de nieuwsgierige verhuurster. Bollens wist niet wat hem overkwam en was erg geschrokken. Hij was in Arnsberg om te rusten, niet voor zo'n prietpraat! „Het zou dan toch aangenamer zijn niet in het tuintje te zitten!“, dacht hij. „'s Morgens zou ik u ook de krant graag even geven, opdat u iets om te lezen heeft, meneer Bollens,“ zei mevrouw Schulte. „Dank u wel en tot tot later!“, antwoordde de Nederlandse commissaris en haalde zijn bagage. De eerste middag ging hij dan nog een hapje eten in dat nieuwe restaurantje op de hoek van de Steinweg, aan de Neumarkt gelegen en het eten en vooral het lekkere biertje hadden hem gesmaakt. Nog steeds geen kaarten in het Nederlands, ja dat was ook in de tijd van zijn ouders zo geweest. Hij dacht terug aan de eerste Duitse frikandel die hij had besteld, het bleek dus achteraf een

Frikadelle te zijn! Nu moest hij erom lachen..., die valse vrienden toch!

Ute (meer valse vrienden)

Hij kende er nog meer! Toen hij eens op krokusvakantie in het Sauerland was geweest, vertoefde hij in Olsberg, in het ziekenhuis om zijn broer af te halen. Zijn broer Ruud was een sportief type, dacht hij tenminste. Ze waren al meermaals samen op vakantie geweest. Nou had uitgerekend Ruud een gebroken been. Toen ze in de hall zaten te wachten, luisterden ze naar de buurman die ook uit Nederland kwam. Op een moment zei die: "Mijn enkel is erg dik!" De Duitse dokter, die net langsliep, antwoordde met een glimlach: "Ik wil niet weten of je een dik kleinkind hebt, ik wil je helpen met je gebroken been!" De oplossing was, dat in het Duits Enkel een kleinkind is.

Bollens wist nog niet wat er zich op geen 100 meter loopafstand van het restaurant op die dag had afgespeeld.

II.

Een dag later

De volgende ochtend zat Bollens aan zijn ontbijttafel, hij kreeg de krant van mevrouw Schulte en zij verdween in haar tuintje. Bollens zag met een oogopslag de krantenkoppen en ademde diep toen hij las: **Diebstahl im Archiv, alte Karte aus dem 16. Jahrhundert verschwunden.**

Dit kon nu toch geen toeval zijn! Op zijn schrijftafel in het kantoor van de lokale politie in Utrecht lag sinds vorige week een case die hier wel op leek. Hij had er gisteren nog aan gedacht. In de historische bibliotheek van Utrecht was een waardevol boek uit de 16e eeuw gestolen, inhoudelijk had het te maken met de bisschop van Utrecht en op de titelpagina had hij hetzelfde wapen gezien; hij was zeker dat het één van de wapens was dat hier nu ook in de krant stond: het wapen van Cuyck, dat met de merletten. Hij dronk van zijn koffie en nam een broodje uit de mand. Goh, die overheerlijke Duitse broodjes! Hij dacht weer aan de valse vrienden. Hij herinnerde nog toen ze samen met vrienden op een terrasje zaten en een biertje dronken. Een Nederlandse gast verklaarde aan de kroegbaas, dat een Nederlander geen hond nodig heeft om te bellen. Blaffen heet in het Duits namelijk bellen. De kroegbaas snapte er niets van. Wat hadden ze gelachen!!

Bernd (fietsroute uitzoeken en beschrijven)

Straks zou hij met zijn fiets een fietstocht ondernemen. Een uurtje later was het zover. Aangezien hij regelmatig in het Sauerland op vakantie kwam, hield hij van uitgebreide fietstochten en met zijn nieuwe e-bike, die hij twee jaar geleden had gekocht, was het nu ook heel gemakkelijk de vele hoge passages te beklimmen. Arnsberg was toch een uitdaging. Stukje bij stukje wilde hij de „Ruhrtalradweg“ afrijden, die met bijna 240 kilometer van de bron van de Ruhr bij Winterberg naar de Rheinorange in Duisburg leidde. Vandaag ging hij dus van Arnsberg tot Haus Füchten, een oud herenhuis bij Ense, ongeveer 30 kilometer verderop. Hij trok zijn fietskleren, zonnebril en handschoenen aan en zette natuurlijk een helm op. In het Sauerland hoorde een helm erbij. Hij fietste steeds langs de rivier, passeerde de samenvloeiing met de Möhne en zette zijn tocht door tot aan het herenhuis. Hij nam een kijkje in de kapel en verpoosde even. Op de terugtocht plande hij een lekker pilsje in het Ruhr-Café te drinken, heerlijk. Natuurlijk alcoholvrij, zoals het hoort voor een commissaris achter het stuur. Bollens genoot van de natuur tijdens zijn fietstocht. Maar het krantenartikel ging niet uit zijn hoofd. Wat was er gebeurd? Eeuwenlang mysterie... nergens was hij voor misdaad zeker. Maar deze case boeide hem wel! Welke personen hadden toegang, welke personen wisten hiervan, welke personen kenden het archief van Arnsberg?

Het volgende koppel valse vrienden schoot hem te binnen! Als je in Nederland de snelweg moet verlaten, heb je het bord **uit** te volgen. In Duitsland heet **uit** Ausfahrt, zo is het echt mogelijk dat Duitsers van mening zijn, dat uitvaart de juiste uitdrukking zou zijn. Ja, met taal hield hij zich graag bezig. Hopelijk vond hij nu de uitvaart naar het cafeetje.

Straks zou hij met de stadsgids, Beatrix Marienfeld, een afspraak maken en een individuele rondleiding met haar hebben. Hij wilde in elk geval met haar naar de Oberfreistuhl, één van de mystieke plaatsen in Arnsberg. Hier hadden de eerste veemgerichten plaatsgevonden. Dat was ook de reden ervoor dat Arnsberg met de vele rechtbanken, nog steeds een stad was waar recht werd gesproken. Ook wilde hij graag naar de Limpsturm, de camera obscura bekijken. Hij had een afspraak om tien uur met haar en vond het wel sympathiek dat ze deze in Nederland gewaardeerde voornaam had. Hij lanceerde weer één van zijn valse vrienden: "Mevrouw Marienfeld, wilt u een koekje? Gebäck is ook in Duits is niet gebak maar koekjes!" Bollens sprak echt goed Duits in de loop van de jaren. Maar dat hoefde hij nu niet eens. Zijn gids sprak ook Nederlands en leidde hem rond door het historische centrum. Hij mocht zelfs de klokkentoren betreden.

Lisa, de stagiaire, probeerde op de dag na de feiten de dringende zaken te regelen. Toen ze 's avonds in het archief de lichten doofde, het was al na negenen, zag ze dat er uit een kiertje een lichtstraal naar binnen viel. Haar hart

bonsde. Wat had dit te betekenen? Ze huiverde en greep haar mobieltje iets steviger vast. De bovenste verdieping was toch door de politie verzegeld, maar daar kwam het licht vandaan! Plots hoorde ze ook voetstappen... Ze kroop tegen één van de hoge rekken aan en zag een schim de trap naar omlaag sluipen. Ze sloot haar ogen! Ze ademde diep maar stil. Ze hoorde haar hart bonzen! Ze opende de ogen! Een man, gespierd, donker haar, zwart hemd en zwarte broek, ca. 1,85 m groot, zwarte sneakers, in de ene hand hield hij een zaklantaarn, in de andere een wit vel papier... de ontbrekende bladzijde! Hij sloop de trap verder naar omlaag, ze hoorde het hout kraken. Ze kon hem onmogelijk volgen, maar ze kende de vluchtwegen en die zouden haar nu naar buiten leiden. Ze schoof op haar buik en gleed over de gladde vloer tussen de rekken door, tot aan de deur. Ze trok de deur zachtjes open, trippelde de trap in het donker naar omlaag,... ai..., raakte met haar arm een steen, rende door de lange gang, weer naar links, de archiefkelder in, door de erezaal. Het was pikkedonker! Ze had al gevoeld dat ze hier en daar een blauwe plek zou overhouden... Ze probeerde te bedaren... ze wreef met haar hand over de oude muren, op zoek naar de sleutel die hier normaliter altijd hangt. En jawel, ze kreeg hem te pakken en stak de sleutel in het slot, de deur sprong open. Ze keek naar rechts, door het Hirschberger Tor, en zag daar die kerel van de trap weer. Nu liep hij heel rustig, terwijl hij een sigaretje rookte, zoals een toerist langs de Probsteikerkerk in de richting van de

Neumarkt. Zij volgde hem! Vlak op de hoek wipte hij zijn peukje in de richting van de straat en stapte in een auto!

Lisa kon heel duidelijk zien: het was een BMW met een Nederlands kenteken: geel is toch een heel opvallende kleur! De auto startte en reed rustig via de Neumarkt in de richting van de Jägerstraße weg! Ze greep haar mobieltje en het kaartje dat ze van de jonge commissaris uit Meschede had gekregen: "Commissaris, hier is Lisa ..., van het stadsarchief! Kunt u komen? Ik heb iets belangrijks te vertellen." Hij hoorde aan haar stem meteen dat ze erg geagiteerd was! Ook begon ze op het einde te huilen. "Ik kom zo, tot over twintig minuten! Blijf waar je bent, op de hoek van de Neumarkt; ik zal al een politiewagen langssturen om je te helpen!"

Lisa stak haar mobieltje in haar broekzak. Ze dacht aan het peukje! In het licht van de straatlantaarn op het hoekje met de Kloosterstraat kon ze alles zien wat op het voetpad lag! En daar zag ze het: een sigarettenpeukje en er lag er inderdaad maar één. Ze haalde haar zakdoekjes uit de plasticen verpakking en gebruikte die om het peukje erin te stoppen. Ze pakte het op met een zakdoekje! Daar kwam de blauw-zilverkleurige politiewagen al aan. De commissaris had zijn belofte waar gemaakt. Lisa was opgelucht. Ze voelde nu de pijn aan haar armen, de blauwe plekken en een afschaving aan haar rechterhand. Ze beet op haar tanden! "Wat voor een dag!", dacht ze! "Ik zal Breitenbruch ook nog moeten bellen..."

Fiona (Lisa wordt verliefd op de commissaris)

“Wat is er gebeurd?”

“Ik..., ik..., was in het stadsarchief en daar was deze man, en... geen idee, hij was helemaal in het zwart gekleed en... hij is met iets naar buiten gelopen... en dan is dit naar beneden gevallen.”

Zij haalde iets uit haar plasticen pakje en hij kon zien, dat het een peukje was.

“Waar heb je dat vandaan?”

“Het lag op de grond..., waar zijn auto stond.”

Hij kon zien dat zij het erg koud had en daarom trok hij zijn jas uit en hing deze over haar schouders.

“Dankjewel!”

Hij glimlachte en zij kon haar ogen niet van hem afkrijgen.

Was hij al bij hun eerste kennismaking zo leuk?

“Kan je mij vertellen, waarom je nog om deze tijd in het archief bent geweest?”

Ze zei een moment niets, maar dan begon ze iets bedaarder te praten. “Ja, ik moest nog controleren of alles goed was én of elke deur op slot zat. Maar dat was niet zo en daarom ben ik naar binnen gegaan en heb het nagekeken. Maar dat was misschien niet het beste idee.”

Ze lachte verlegen en hield haar elleboog vast.

Hij begreep het snel.

“Mag ik even kijken?”

Zijn handen gingen naar haar arm toe en ze zei: “Ja!”

“Doet dit pijn, of dit?”

“ Ja, aua, dat is niet fijn.”

“Ok, wil je even hier wachten, ik bel het ziekenhuis op.”

“Nee, dat is niet nodig.”

“ Jawel, iemand moet kijken, of er iets gebroken is.”

“Ja, maar niet meer vanavond, ik wil alleen nog maar naar mijn bed en slapen.”

“Ok, als je wilt kan ik je naar huis brengen, maar je moet mij beloven, dat je morgenochtend naar de dokter gaat, als het niet beter wordt, ok?”

“Beloofd!”

Met deze woorden liepen ze naar zijn auto en een half uurtje later was zij thuis in haar kamer en ging slapen.

Haar laatste gedachte ging over de lieve commissaris en zijn glimlach.

III.

Twee dagen later

Alessandra (de brief van Mathilde)

Toen Breitenbruch weer beter was mocht hij naar huis. Hij bestelde een taxi. Toen hij thuis de deur achter zich dichttrok, kon hij de opwindende gebeurtenissen van de voorbije dagen niet afschudden. De hele tijd al moest hij aan de oude brief van zijn geliefde Mathilde denken. Hij hing zijn jas op en ging door zijn huis rechtdoor naar de secretaire in zijn woonkamer toe. Juist op het ogenblik toen hij de secretaire met de sleutel wilde openen, teemde hij. Eén sleutel ontbrak! Moest hij nu dadelijk de brief openen, die zijn overleden vrouw hem achterliet? Zijn handen trilden. Ze trilden nog meer toen hij de brief in zijn handen hield. De envelop was al erg beduimeld omdat hij in de afgelopen jaren talloze keren deze brief in zijn handen had gehouden en toch nooit de moed kon opbrengen de brief te openen. Breitenbruch legde de brief op de tafel in zijn woonkamer en ging naar de keuken om een glas whiskey in te schenken. Een half uur later staarde hij nog wel op de brief, die ongeopend voor hem lag. Zijn gedachtes cirkelden om de voorvallen van eergisteren. Hij nam een grote slok whiskey en stelde het lege glas naast de brief. Breitenbruch ademde diep en rukte zonder geaarzel de envelop open. Daarin bevond zich een handgeschreven brief.

“Mijn liefste Hans-Martin,

Iedere dag merk ik hoe mijn krachten slijten en ik ben erg bang als ik eraan denk, dat ik niet meer veel tijd zal hebben. Mijn resterende tijd wil ik nu gebruiken om je eindelijk te vertellen, wat het geheim van mijn familie is.

Zoals je al lang hebt vermoed is mijn ring, die ik van mijn oud-tante heb geërfd, geen vondst van een rommelmarkt. Zo vaak heb je mij gevraagd, wat het kon beduiden dat op mijn ring dezelfde motieven te zien zijn als op de historische kaart van Arnsberg in het oude boek. En iedere keer heb ik geantwoord, dat dit alleen toeval is. Maar natuurlijk is dit geen toeval. Mijn oud-tante is de laatste afstammeling van een familie geweest, die een geheim bewaarde. En omdat mijn oud-tante nooit getrouwd was of eigen kinderen had gekregen, aan wie ze het geheim kon doorgeven, had ze op haar sterfbed het geheim aan mij doorgegeven. Net zoals ik dit nu ook ga doen.

Onze familie was één van de eerste families, die in de nieuw gestichte stad van Arnsberg haar bakermat vond. Door enkele omstandigheden, die ik hier niet allemaal kan neerschrijven, kwam het, dat ze een eervolle opdracht hebben gekregen. De graven van Arnsberg waren benauwd dat op een dag de Kerk al de kostbaarheden van hen zou ontrukken. Dus verstopten ze gedurende een lange periode goud, zilver en sieraden. Ze kozen een trouwe familie – mijn familie – en vertelden haar, waar de “schat” was begraven. De ring met de drie motieven is het teken voor het vertrouwen van de graven en een heel bijzondere erfstuk.

Natuurlijk vermoed je al waar de schat is begraven en jij hebt gelijk: de schat is begraven op de oude begraafplaats naast de kloosterkerk. Ja, de graven hadden gevoel voor humor! Ze beschutten de kostbaarheden tegen de Kerk en verstopten de kostbaarheden net onder haar neus. Je weet uiteraard dat de begraafplaats was bestemd voor de monniken, die in het klooster overleden. Maar één grafsteen was alleen voor de schijn opgesteld. Er was nooit een monnik met deze naam in het klooster. Om de naam (en de grafsteen) te onthullen moet je nog een ander boek hebben. De schrijver van het Arnsberger boek heeft ook het andere boek geschreven en getekend. Helaas is dit tweede boek sinds eeuwen niet meer in Arnsberg, maar in de geboortestad van de auteur. Hij kwam uit Utrecht in Nederland.

Als je de twee boeken bezit, kan je het geheim oplossen. Op de betrokken bladzijde zijn ook de drie motieven ingetekend. De twee bladzijden samen laten zien, onder welke grafsteen de schat is begraven.

Sinds vier dagen schrijf ik nu reeds aan deze brief en ik word steeds zwakker. Inmiddels kan ik niet meer spreken, zoals ik heb gevreesd. Ik durf niet de naam van de monnik in een brief te vertellen, zodat je zelf het raadsel moet oplossen.

Mijn familie heeft deze inlichtingen gedurende eeuwen geheimgehouden. Ik ben nooit op zoek naar de schat gegaan. De graven hadden in mijn voorouders heel veel vertrouwen en ik wil het vertrouwen teruggeven, doordat ik het geheim bewaar en niet ervan profiteer. De opdracht is alleen de schat te beschutten – in vroegere eeuwen tegen de Kerk en nu meer tegen schatgravers. Ik

ben heel trots op dit familiegeheim en ik denk, dat jij het geheim ook met trots zal bewaren.

Voordat ik deze brief nu beëindig, wil ik je natuurlijk nog eens één ding laten weten. Ik hoop dat je zeker bent dat jij de liefde van mijn leven bent. Iedere dag die we hadden was beter omdat we de dag samen mochten doorbrengen. Ik kan niet uitdrukken hoe erg ik van je hou.

Duizend kussen, eeuwig jouw Mathilde"

Breitenbruch merkte pas, dat hij tijdens het lezen was begonnen te wenen, toen dikke tranen op zijn handen vielen. Oh, zijn Mathilde! Hij miste haar zozeer dat hij nauwelijks lucht kreeg. En toch was hij niet alleen bedroefd, omdat zijn vrouw niet meer met bij hem kon zijn. Hij was ook teleurgesteld, omdat Mathilde geen vertrouwen had toen ze nog leefde. Hij vulde zijn glas nog een keer met whiskey op.

Birgit (op consultatie bij Dr. Bullermann)

Na de observatie en verdere controles in het ziekenhuis moest Breitenbruch nog twee dagen thuisblijven. Hij herinnerde zich dat hij nog een afspraak in de praktijk van Dr. Bullermann had.

Eigenaardig, maar deze arts was erg onsympathiek en sinds de dood van zijn echtgenote Mathilde nog meer. Alhoewel ze erg geïnteresseerd was in geschiedenis en zelfs een stage

had gelopen in het stadsarchief tijdens haar vakantie en dan vrijwilligster was geworden bleef hij haar vreemd vinden.

In de wachtkamer van de praktijk ontmoette hij Therese Schulte, dat babbelziek mens van de Hanstein.

“Goedemorgen, meneer Breitenbruch. U ziet erg slecht uit. Ontzettend wat er is gebeurd in uw stadsarchief! Mijn huurder van de vakantiewoning is een commissaris uit Nederland. Misschien zou ik hem naar zijn mening vragen, hij kan ons misschien hulp verlenen...”

„Nee toch, maar er is al genoeg politie. Neemt u mij niet kwalijk, ik ben nu aan de beurt!”

Breitenbruch stapte de wachtkamer uit en volgde de doktersassistente naar Dr. Bullermann toe. Die zat met haar witte jas aan achter haar bureau.

„Goedemorgen, Dr. Bullermann!”

„Goedemorgen, meneer Breitenbruch. Hoe gaat het met u?”

„Ik voel mij niet zo lekker. Ik heb nauwelijks geslapen...”

„Uw bloeddruk is ook hoog en de resultaten van uw lever...”

„Ik weet, ik drink een beetje te veel...”

„Bent u levensmoe? U denkt toch niet aan zelfmoord, meneer Breitenbruch?”

„Ik weet niet..., maar ik ben heel verward. Ik heb een brief van mijn arme vrouw gelezen over het geheim van een ring en haar familie. Waarom wilde ze het mij niet vertellen toen ze nog leefde?“

Dr. Bullermann schrok hevig en er was een gevaarlijke glinstering in haar ogen.

„Een ring? Een brief? Een geheim? Maar beste meneer Breitenbruch, het voorval heeft u in verwarring gebracht. U moet deze onzin niet aan de politie vertellen. Dat werpt een slecht licht op u. Ik zal u nog een kalmeringsmiddel geven en zo kunt u ook nog niet werken. U blijft best nog een paar dagen thuis en komt nog eens langs. Tot volgende week, beterschap....“

De arme Breitenbruch ging terug naar zijn woning, hilde vele tranen en dronk nog een keer een glas van zijn whiskey...

Bernd (Bollens en Weidenfels maken kennis met elkaar)

Eindelijk was het zover. Vanavond had Weidenfels een afspraak met zijn Nederlandse collega Bollens. Weidenfels verheugde zich erop. Al bij de telefoontjes die ze met elkaar voerden had hij het gevoel, dat de commissaris uit Nederland precies op zijn golflengte lag. Hij liep het Brouwerscafé binnen, de ramen aan het plafond waren toch heel speciaal. Zijn Nederlandse collega wachtte hem al op. Op de ene of andere manier herkenden ze elkaar meteen.

“Goedenavond, Thomas!”, zei Gerrit Bollens. “Hoi Gerrit!”, antwoordde Weidenfels.

In de kelder van het Brouwerscafé aangekomen, vonden ze direct aan de bar een plaats, heel gezellig. Ze bestelden twee typische pilsjes en vermaakten zich prachtig. Naar een kort kijkje in de menukaart, koos Bollens voor een typisch Duits gerecht – stamppot met bloedworst, appelmoes en uien. Weidenfels koos voor een stevige burger met friet. Korte tijd later werden de twee heerlijke gerechten geserveerd. Het smaakte uitstekend en de twee mannen genoten volop.

“Collega Bollens”, zei Weidenfels, “ik ben blij dat je contact met mij hebt opgenomen. Wat voor een toeval dat een Nederlandse commissaris uit Utrecht bij ons op vakantie is!” “Ja,” antwoordde Bollens, “ ik kom hier al decennia op vakantie en vind het hier opperbest. Ik heb al een fietstocht langs de Ruhr gemaakt en een stadswandeling met de gids! Ik las gisteren de krant en nam dan contact met u op! We moeten samenwerken collega, deze case heeft én met Utrecht en met Arnsberg te maken.” Weidenfels vertelde hem van het peukje.

De twee commissarissen besloten het DNA-materiaal te laten nazien in de Nederlandse én de Duitse DNA-databases, ook dat van het bloed natuurlijk; de gegevens van de BMW werden gecontroleerd. Ze verlieten samen de kroeg omstreeks 22.30 uur!

“Tot ziens, collega Weidenfels, Thomas! Tot de volgende keer en veel succes!”

“Ja, tot ziens!”

Het resultaat kwam gauw: de man was in Duitsland bekend voor kleine diefstallen, in Nederland was het DNA-materiaal identiek met deze gevonden in de bibliotheek van Utrecht. Het adres van de verdachte werd opgezocht.

Benjamin Busch, woonachtig in de Jägerstraße in 59821 Arnsberg, werd opgepakt en ondervraagd: “Wie is de opdrachtgever?”

Hij zweeg!! Urenlang!

Dr. Roswitha Bullermann had de politiewagens en Weidenfels gezien vanuit haar keukenraam, ze moest nu snel zijn. Die idioot zou binnen de kortste keren iets kunnen verraden. Nog de zelfde dag was Benjamin Busch weer op vrije voet. Zijn been deed zeer, eerst stapte hij de Irish Pub binnen, een beetje alcohol zou goed zijn op dit moment. Die vervloekte Dr. Roswitha Bullermann met haar dwaze ideeën. Nu zat hij met de miserie en de politie in zijn nek Dat zou haar enige euro's meer gaan kosten, dan de overeengekomen 1000 EUR. Eerst moest ze hem nog verzorgen, gratis natuurlijk. Hij dronk zijn glas leeg en strompelde verder naar huis toe en belde bij haar aan. Dr. Roswitha Bullermann had de spuit al klaargelegd. Voor

Benjamin Busch zouden het de laatste minuten in zijn leven zijn.

“Dag Benjamin, wat is er aan de hand?”

“Mijn been doet erg zeer, u moet me helpen!”

“Mijn praktijk is gesloten, maar ik kan over een kwartiertje bij je langskomen, Bennie! Dat is veiliger!”

Zij belde bij hem aan en de deur ging open. Nog geen vijf minuten later lag hij levenloos op de grond in zijn ietwat rommelige keuken.

Het spuitje had Dr. Roswitha Bullermann weer uit zijn nek getrokken.

Ze trok de deur achter zich dicht, daarna pas deed ze haar handschoenen uit.

IV.

De dader is gevonden

Aan de hoek van de straat stond een commissaris met een oranje T-shirt aan met zijn e-bike te wachten. Hij lachte Dr. Bullermann toe en zij groette terug! Zij wist op dat moment nog niet wat dat voor haar betekende.

Roswitha Bullermann haastte zich naar huis, zij had sinds jaren zware financiële problemen. Bij het overlijden van Mathilde Breitenbruch zag ze op het nachtkastje een merkwaardige gouden ring liggen. Als hobby-historica was ze meteen geboeid en had met haar mobieltje een foto van de ring gemaakt, nadat Mathilde haar ogen had gesloten. Breitenbruch wist hiervan natuurlijk niets. Zij begon zich te verdiepen in de geschiedenis van de graven van Arnsberg en bracht elk vrij uurtje als vrijwilligster in het archief door. Na twee jaren had ze eindelijk gevonden wat ze zocht, een indicatie die op de ring wees in een boek uit de 16^e eeuw. Menige keer had ze in het boek gekeken, maar was er niet in geslaagd iets te ontcijferen. Snel werd duidelijk dat er een tweede boek bestond en dat zich dat in de bibliotheek van Utrecht bevond. Wat praktisch dat haar dochter Maria in Utrecht studeerde. Dat lange studeren moest toch voor iets nuttig zijn. Zij besloot haar dochter te bezoeken. Gauw vond ze in de bibliotheek van Utrecht wat ze zocht. De twee kaarten samen, en hier moest zij experimenteren om een geheimschrift te ontcijferen, zouden haar kunnen leiden naar een schat, die tevens ook de oplossing voor al haar

problemen zou zijn. De vrouw van Breitenbruch, die Mathilde, moest een afstammeling van de gravenlijn geweest zijn en had het geheim mee in haar graf genomen; echter dat wist Dr. Roswitha Bullermann niet dat ook Breitenbruch zelfs niet precies wist wie zijn vrouw was en haar geheim dus niet kende. Nooit had Mathilde iets verraden, ook niet toen Hans-Martin Breitenbruch in de grote stad, en dit moet Keulen zijn, op het graf in de Keulse Dom, dat van graaf Gottfried VI dezelfde symbolen had gezien. En nu was hij bij haar geweest en had over een brief verteld. Er was spoed bij, hij zat haar op de hielen.

Dr. Bullermann kende Mathilde, Breitenbruch, de Nederlandse commissaris, en misschien nog andere betrokkenen. Zij wist dat de archivaris Schulte op vakantie was. Zij gaf de opdracht aan haar criminele buurman, Benjamin Busch, naar Nederland te reizen, daar een BMW te huren, het boek in Utrecht en het boek in Arnsberg te stelen.

Die Benjamin Busch werd in Arnsberg gestoord, daarom scheurde hij de bladzijde uit het boek en verstopte die achter een balk. De vrouw die hem stoorde was de schoonmaakster, die uit de hoek van de wc-container kwam, daar had hij geen aandacht aan besteed. Door een snelle beweging raakte hij met het mes dat hij aan zijn riem droeg zijn bovenbil en hij voelde het bloed door zijn broek dringen en naar omlaag sijpelen. Hij kroop op een balk tot de schoonmaakster, Irma Lautenbach, de verdieping verliet.

Dit was te gevaarlijk; hij duwde een handdoek uit de keuken op zijn wonde en maakte die met zijn riem vast; hij kroop over het dak naar buiten en gleeed langs de regenpijn naar omlaag.

Dr. Bullermann had ook de sleutel van Breitenbruch gestolen, hij vond op de morgen van de feiten dat zijn sleutelbos lichter was dan anders. Bullermann had vrijwilligerswerk gedaan de dag ervoor, in de kelderverdieping en had de sleutel van Breitenbruch gezien en de sleutel van de kast met de waardevolste boeken gestolen.

Dr. Roswitha Bullermann vloekte en haar bloed kolkte; verdorie die onnozele Benjamin Busch, te dom om een boek te stelen; die zou haar plan nog in duigen laten vallen. Zij verzorgde zijn been en beval hem op de dag daarna het blad uit het boek, dat nog steeds op de balk lag, te halen. Hij beloofde het en dit zag Lisa.

Dr. Bullermann boog zich nu over de twee kaarten, verhitte het poeder en wreef het met een borstel over de bladzijdes: beide kaarten toonden een x-teken, als ze de twee x-tekens op elkaar legde zag ze dat er een gouden ring werd gevormd en een burcht, een arend en een merlet te zien waren. De schat was gevonden en bevond zich op een plaats heel nabij het archief. "Aha!", zei Dr. Bullerman glunderend! "Morgenvroeg ben ik rijk!"

Gerrit Bollens reed met zijn e-bike langs de apotheek en zag in de etalage een reclame over middelen tegen waterpokken. Ineens wist hij wat te doen. Hij belde zijn collega Weidenfels op. "Hoi Thomas, ik heb een observatie gedaan! Een vrouw verliet vanmorgen het huis van de verdachte uit het archief. Ik ken haar naam. Zij verzorgde ook mij als patiënt, ook al is dat lang geleden. Ik herkende haar meteen. Zij droeg handschoenen toen ze het huis verliet. Ik denk niet dat zij de schoonmaakster van Benjamin Busch is."

Weidenfels liet de deur openbreken, het stoffelijk overschot bevond zich in de keuken. Meteen stak hij de straat over. Er werd hevig gebeld en op de deur gebonkt. Dr. Bullermann stond net in de badkamer haar tanden te poetsen. Ze wist wat dat betekende. "Verdorie, nu ik zo dicht bij mijn schat ben!" Ze maakte stil en met hangende schouders de deur open. Ze herkende Weidenfels. Hij sprak, maar zij hoorde niet wat hij zei!

Weldra zat ze in de boeien. De Staatsanwalt zette net zijn handtekening, de rechter had de beslissing genomen. Ze werd naar de cel gebracht.

Drie uur later verliet een Nederlandse commissaris Arnsberg en reed claxonnerend de Jägerstraße af toen hij Weidenfels zag. Die liep hand in hand met Lisa naar de Neumarkt toe. Er bleek liefde in het spel te zijn, dat zag Bollens meteen. "Houden van", nog één van die

Nederlandse taaldingetjes, dat voor Duitsers merkwaardig was.

Gerrit Bollens lachte, wuifde en dacht: "Ik kom gauw weer!
Tot ziens, in Arnsberg!!"

Niets van deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke, unanieme toestemming van alle schrijvers worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waarbij alle soort van reproductie en ook vertaling is inbegrepen, welke niet privé van aard zijn.

Arnsberg, augustus 2017

U bent hartelijk welkom op onze lezingen!

Zie ook onder:

Krimi in Arnsberg

op:

<http://www.arnsberg-info.de/>

VVV van de stad Arnsberg

Verkehrsverein der Stadt Arnsberg

Schrijfatelier Nederlands als Vreemde Taal

KRIMI IN ARNSBERG

2017

taal:
unie

Met dank aan:

Volkshochschule
Arnsberg/Sundern